

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE KOCMYRZÓW- LUBORZYCA NA LATA 2021 -2023

I. WSTĘP

Uznając, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, zadaniem państwa jest zapewnienie wszystkim obywatelom równego traktowania i poszanowania ich praw i wolności.

Zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, a zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych. Rodziny uwikłane w przemoc pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im pomocy.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie przewidziano szereg zadań pomocowych postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

II. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2020r., poz. 713),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1945 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz.U. z 2020, poz. 1359)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. Z 2020 , poz. 1444,1517) ,
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 1575,1578),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 956),

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 1876 z póź.zm.)

● Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz.U. z 2020r., poz. 1492),

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 2050 ze zm.),

● Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011r. Nr 209, poz. 1254).

III. PRAWNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Polskie prawo bardzo wyraźnie wskazuje, że krzywdzenie członków rodziny jest przestępstwem i jak każde inne podlega karze. Każda osoba doznająca krzywdy ma prawo do ochrony, a przede wszystkim do powstrzymania i przerwania przemocy. Przemoc w rodzinie jako przestępstwo przeciwko osobom bliskim, ścigana jest prawem, zapisanym w artykułach kodeksu karnego.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Natomiast o znęcaniu się stanowi artykuł 207 Kodeksu karnego:

§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 – 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

IV. FORMY PRZEMOCY .

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy.

Każdy rodzaj przemocy jest przestępstwem i nic jej nie usprawiedliwia.

- **Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie zdrowia lub pozbawienie życia.
- **Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
- **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
- **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
- **Zaniedbanie** – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.
- **Nadopiekuńczość** - to forma przemocy zazwyczaj wobec dziecka, w intencji bezgranicznej miłości i poświęcania się dla danej osoby której nie pozwala się rozwinąć własnego "ja".

V. MITY DOTYCZĄCE PRZEMOCY

Mity bardziej przemawiają do świadomości społecznej niż rozbudowane sformułowania prawne.

Należy zatem obalić mity, które utrudniają skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

MIT: Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa i nikt nie powinien się wtrącać

Przemoc, wykorzystywanie, bicie, krzywdzenie osób bliskich jest przestępstwem, tak samo groźnym i podlegającym karze jak przemoc wobec obcych. Fakt zawarcia małżeństwa czy mieszkanie pod jednym dachem nie stanowi okoliczności zezwalającej na przemoc ani nie znosi odpowiedzialności za popełnianie czynów karanych przez prawo.

MIT: Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego

Przemoc w rodzinie występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej.

MIT: Przemoc jest wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiar

Przemoc to nie tylko działania pozostawiające siniaki, złamania czy oparzenia, to także poniżanie, obelgi, zmuszanie do określonych zachowań, grożenie, zastraszanie.

MIT: Jeśli ktoś jest bity to znaczy, że na to zasłużył

Nikt nie zasługuje na bicie, krzywdzenie, maltretowanie bez względu na to co zrobił, czy powiedział. Nikt nie ma prawa znęcać się, poniżać, bić innych.

MIT: *Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych*

Przemoc domowa nie jest sprawą rodzinną, jest przestępstwem ściganym przez prawo. Policja jest powołana dla ochrony bezpieczeństwa osób, zapobiegania popełnianiu przestępstw i ścigania sprawców przestępstw bez względu na to czy ofiara należy do rodziny sprawcy czy nie. Badania wskazują że większość badanych uważa, że w przypadku przemocy w rodzinie ktoś powinien interweniować wskazując na innych członków rodzin i sąsiadów.

MIT: *Ofiary przemocy w rodzinie akceptują przemoc*

Ofiary przemocy domowej próbują się bronić, ich działania są jednak mało skuteczne. Wypróbowują różne, często nieracjonalne strategie obronne, które w konsekwencji powodują nasilenie przemocy.

MIT: *To był jednorazowy incydent, który się nie powtórzy*

Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydem. Jeżeli nie zostaną podjęte stanowcze działania wobec sprawcy - przemoc się powtórzy. Policja zwykle jest wzywana w ekstremalnych sytuacjach, gdy przemoc ma już długą historię.

MIT: *Gdyby ofiara naprawdę cierpiała, odeszłaby od sprawcy*

Ofiary naprawdę cierpią, nikt nie lubi być bitym i poniżanym. To, że ofiary nie odchodzą od sprawcy wynika zwykle z ich zależności od sprawcy, z trudności mieszkaniowych, z przekonań odnośnie małżeństwa, z nacisków jakim są poddawane ofiary ze strony sprawcy, a także rodziny, kolegów, sąsiadów.

MIT: *Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol*

Nawet uzależnienie od alkoholu nie zwalnia od odpowiedzialności za czyny dokonywane pod jego wpływem. Alkohol jedynie ułatwia stosowanie przemocy, sprawcy często piją po to, by znęcać się i bić swoich bliskich, a stanem nietrzeźwości próbują usprawiedliwić swoje zachowania, by uniknąć odpowiedzialności.

MIT: *Gwałt w małżeństwie nie istnieje*

Gwałtem jest doprowadzenie innej osoby do poddania się czynowi nierządному lub do wykonania takiego czynu, stosując przemoc, groźbę bezprawną lub postępek (patrz art. 168 k.k.) i nigdzie nie jest napisane, że nie dotyczy to osób bliskich napastnika. Każdy ma prawo do decydowania o swoim życiu intymnym, akt ślubu nie odbiera tego prawa.

MIT: *Osoby używające przemocy muszą być chore psychicznie*

Nie ma bezpośredniego związku między przemocą a chorobą psychiczną. Przemoc nie jest chorobą psychiczną - jest demonstracją siły i chęcią przejęcia całkowitej kontroli i władzy nad drugą osobą.

VI. CYKLE PRZEMOCY.

Przemoc występuje w powtarzających się cyklach:

1. **Faza narastania napięcia** – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
2. **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,
3. **Faza miodowego miesiąca** – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

VII. PROCEDURA „NIEBIESKA KARTA”.

Zjawisko występowania przemocy w rodzinie wymaga podejmowania stosownych działań. Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu są zobowiązane niezwłocznie poinformować o tym prokuraturę lub policję. Zaniechanie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością karną.

Zgodnie z art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieska Karta” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Procedura „Niebieska Karta” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Przedstawiciele podmiotów, o których wyżej mowa realizują procedurę „Niebieska Karta” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieska Karta” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

VIII. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE KOCMYRZÓW-LUBORZYCA.

VIII.1 BADANIA

CELE I OGÓLNE ZAŁOŻENIA BADANIA DOT. ZJAWISKA PRZEMOCY WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW ORAZ DZIECI I MŁODZIEŻY.

Niniejsza diagnoza ma na celu ukazanie skali problemu dot. przemocy wśród dorosłych mieszkańców gminy jak i dzieci i młodzieży.

VIII.2 WYBÓR METOD I TECHNIK BADAWCZYCH

Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw mieszkańców gminy Kocmyrzów-Luborzyca na temat przemocy domowej, rówieśniczej, cyberprzemocy.

W tym celu zdecydowano się na przeprowadzenie komplementarnych badań, zrealizowanych wśród dwóch grup społecznych: dorosłych mieszkańców Gminy oraz dzieci i młodzieży.

Badania wśród wszystkich grup zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową.

Zastosowane zostało badanie ankietowe za pomocą techniki CAWI (Computer Assisted Web Interviews). Technika ta polega na przeprowadzeniu ankiety, która jest dostępna online. Pozwala ona na anonimowość, dzięki czemu osoby biorące udział w badaniu czują się swobodnie. Przed przystąpieniem do ankietowania uczniów, za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrekcji placówki szkolnej na przeprowadzenie badania, a w przypadku obu grup respondentów udzielano im informacji o całkowitej anonimowości oraz o zasadach wypełniania kwestionariuszy, by zminimalizować ryzyko występowania braków danych.

Badania zostały przeprowadzane od sierpnia do września 2020 roku i wzięło w nich udział łącznie 477 osób. Poniższa tabela przedstawia szczegółową strukturę próby badawczej.

Rysunek. Struktura próby badawczej

Kwestionariusz ankiety składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru. Ze względu na specyfikę poszczególnych grup dokonano spersonalizowania pytań, dostosowując ich charakter do profilu respondenta.

Wyniki przedstawione mają charakter procentowy.

Ewentualne dysproporcje związane są z zaokrągleniem do liczb całkowitych.

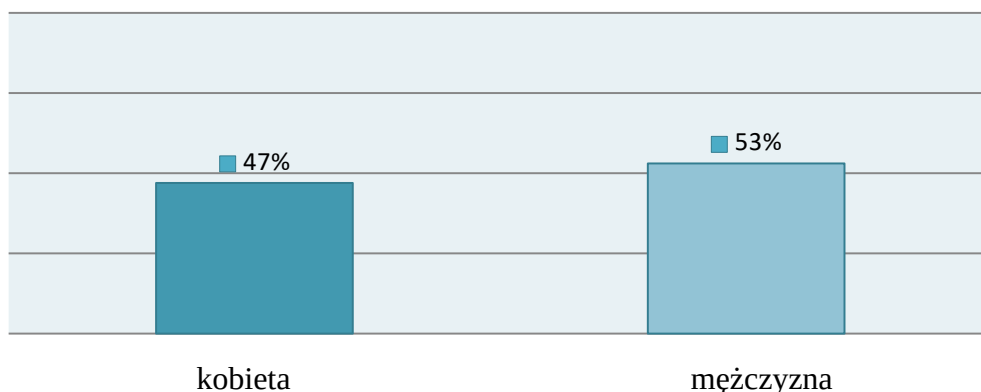
Maksymalnie +/- 3%.

Badane osoby wypełniały ankietę samodzielnie, co ma niebagatelną rolę w badaniu postaw i opinii względem delikatnych kwestii. Za każdym razem przed przystąpieniem do badania, uczestnicy zostawali informowani o pełnej anonimowości badania, został wyjaśniony cel oraz instrukcja wypełniania arkusza ankiety, co sprawiło, że nasze badania prowadzone są w sposób etyczny.

VIII.3 WYNIKI BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW

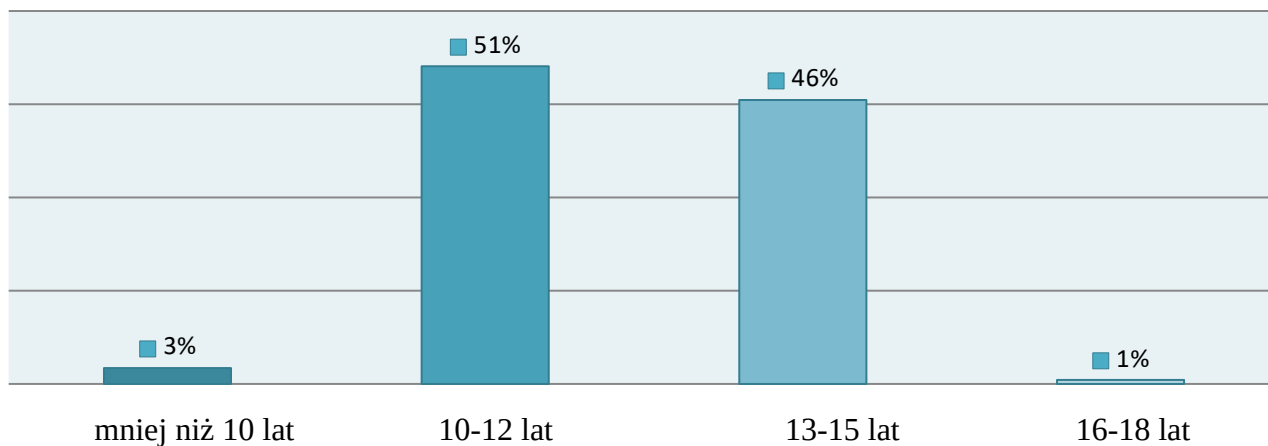
Uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie gminy Kocmyrzów-Luborzyca wypełnili 313 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Możemy zauważyć, że w badaniu diagnozującym problemy społeczne przewagę mieli chłopcy. Stanowili oni 53% ogółu, natomiast dziewczynki wypełniły niewiele mniej, bo 47% kwestionariuszy.

Wykres . Płeć:

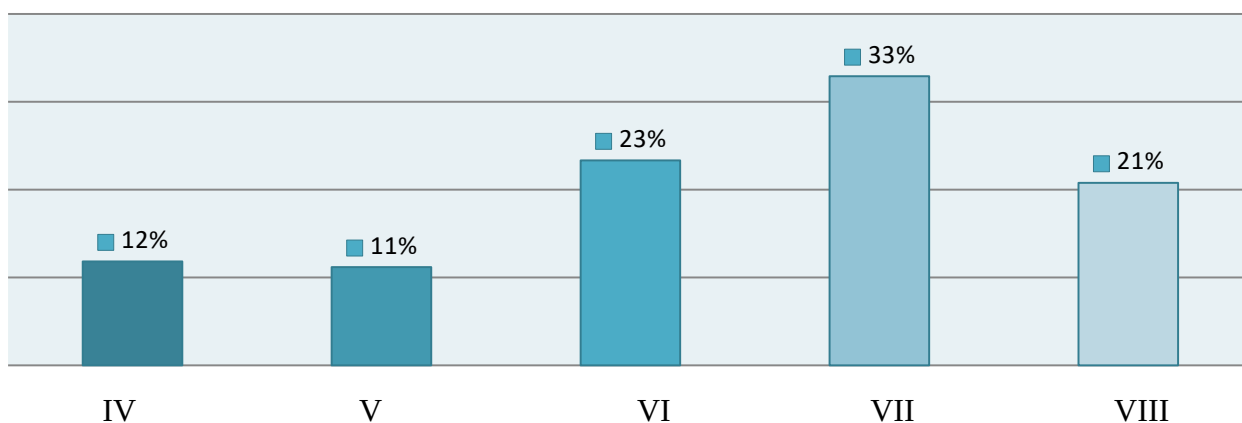
Wśród uczniów biorących udział w badaniu, większość kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci mający 10-12 lat (51%). Znaczna część badanych zadeklarowała wiek mieszczący się w przedziale 13-15 lat (46%), natomiast respondenci w wieku poniżej 10 roku życia uzupełnili 3% ankiet, a w wieku 16-18 lat przekazali 1% kwestionariuszy.

Wykres . Wiek

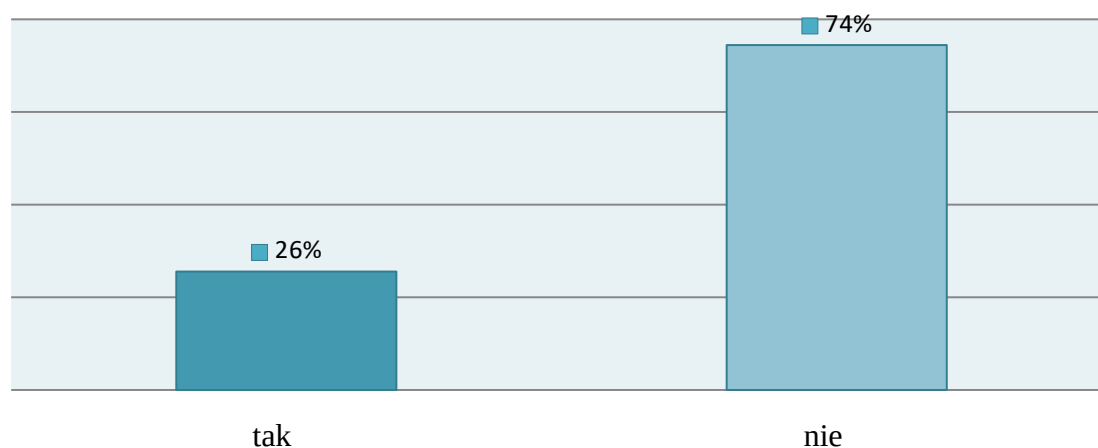
Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Większość osób biorących udział w badaniu uczęszcza do VII klasy szkoły podstawowej (33%), natomiast 23% ankietowanych to uczniowie klasy VI, 21% klasy VIII, 12% klasy IV, a 11% klasy V.

Wykres Klasa:

Kolejne pytanie zadane respondentom, miało na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży z gminy Kocmyrzów-Luborzyca. Uczniów spytano o to, czy zdarzyło im się doświadczyć przemocy. Twierdząco odpowiedziały znaczna część z nich, tj. co czwarty ankietowany (26%).

Wykres . Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko uczniowie, którzy doświadczyli przemocy- 80 osób.

W celu pogłębionej analizy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi możemy stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony kolegów ze szkoły – przyznało to 41 osób, tj. 59%. Znaczna część respondentów wskazała również na rodzeństwo (14 osób, tj. 20%) oraz znajomych (11 osób, tj. 16%). Doświadczenie przemocy ze strony taty, wskazujące na problem przemocy w rodzinie, zadeklarowało 3 badanych (4%). Co piąty ankietowany (13 osób, tj. 19%) stwierdził, że osobą stosującą wobec niego przemoc była inna osoba, a wśród odpowiedzi wymieniono kuzynostwo, dawnych znajomych, osoby posługujące się fałszywymi lub anonimowymi kontami na portalach społecznościowych oraz członków dalszej rodziny.

Tabela . Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
koledzy ze szkoły	59%	41
rodzeństwo	20%	14
inne osoby	19%	13
znajomi	16%	11
tata	4%	3
mama	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Poniższa tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy. Możemy zauważyć, że jej najpowszechniejszą formą jest przemoc psychiczna, na którą wskazało

37 uczniów (62%) oraz przemoc fizyczna, której doświadczyło 29 badanych (48%). Pojedyncze odpowiedzi padły również na doznanie przemocy seksualnej, co zadeklarowało 3 respondentów (5%), natomiast 2 podało, że formą z jaką się spotkało było zaniedbanie (3%).

Tabela . Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś?

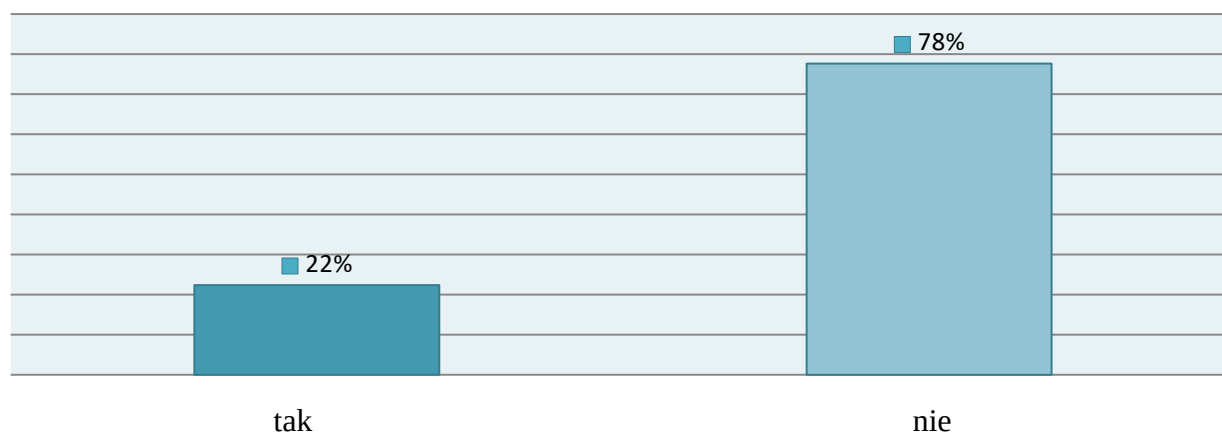
Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś cię przezywał, groził ci, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	62%	37
ktoś cię bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	48%	29
ktoś dotykał cię w miejsca, w które sobie tego nie życzyłeś/aś, ktoś mówił o twoim ciele w sposób który cię zawstydział itp.	5%	3
nie miałeś/aś zapewnionej opieki kiedy byłeś/aś chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów kiedy miałeś/aś problemy, dostawałeś/aś zbyt mało jedzenia dlatego przez dłuższy czas byłeś/aś głodny/a itp.	3%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Na kolejne pytanie odpowiadali wszyscy uczniowie- 313 osób

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie tego, czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, w której to oni zastosowali przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznało się 22%.

Wykres . Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby?

Na kolejne pytania odpowiadali tylko uczniowie,

którzy stosowali przemoc - 70 osób

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali poproszeni o określenie rodzaju przemocy, jaką zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że podobnie jak w przypadku doświadczenia jej, większość osób zastosowało przemoc psychiczną (35 osób, tj. 57%) oraz fizyczną (32 osoby, tj. 52%). Do przemocy seksualnej dopuściło się natomiast 4 ankietowanych (7%).

Tabela . Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przeżywałeś/aś kogoś, groziłeś/aś komuś, upokarzałeś/aś kogoś, straszyłeś/aś, wyśmiewałeś/aś itp.	57%	35
biłeś/aś kogoś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś, spoliczkowałeś/aś itp.	52%	32
dotykałeś/aś kogoś w miejsca, w które sobie ta osoba tego nie życzył/a, mówiłeś/aś o czyimś ciele w sposób który ją zawstydział itp.	7%	4

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Przeważająca część ankietowanych przyznała się do przemocy wobec swoich rówieśników – wskazało na to 39 osób, tj. 63%. Co trzeci respondent wskazał na rodzeństwo (21 osób, tj. 34%), a 2 uczniów podało, że dopuściło się przemocy wobec swoich rodziców (3%). Odpowiedzi 9 respondentów padły również na inne osoby (15%), wśród których znalazło się kuzynostwo, a także kilkakrotnie wskazywana obrona przed osobami stosującymi przemoc.``

Tabela . Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
wobec rówieśników	63%	39
wobec rodzeństwa	34%	21
innych osób	15%	9
wobec rodziców	3%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Na kolejne pytanie odpowiadali wszyscy uczniowie- 313 osób .

Obraz jaki wyłania się z badania to wysoki odsetek uczniów deklarujących występowanie w swojej szkole przemocy – przyznała to prawie połowa respondentów (47%). Z udzielonych przez 28% uczniów odpowiedzi wynika, że zdarzenia takie w ich szkole mają miejsce rzadko, według 16% - czasami, a zdaniem 4% - często. Co trzeci uczeń nie potrafił jednoznacznie określić atmosfery między uczniami swojej szkoły (32%), a co piąty jest przekonany, że przemoc rówieśnicza nie dotyczy placówki, w której się uczy (21%).w przypadku doświadczenia jej, większość osób zastosowało przemoc psychiczną (35 osób, tj. 57%) oraz fizyczną (32 osoby, tj. 52%). Do przemocy seksualnej dopuściło się natomiast 4 ankietowanych (7%).

Obraz jaki wyłania się z badania to wysoki odsetek uczniów deklarujących występowanie w swojej szkole przemocy – przyznała to prawie połowa respondentów (47%). Z udzielonych przez 28% uczniów odpowiedzi wynika, że zdarzenia takie w ich szkole mają miejsce rzadko, według 16% - czasami, a zdaniem 4% - często. Co trzeci uczeń nie potrafił jednoznacznie określić atmosfery między uczniami swojej szkoły (32%), a co piąty jest przekonany, że przemoc rówieśnicza nie dotyczy placówki, w której się uczy (21%).

Wykres . Czy w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

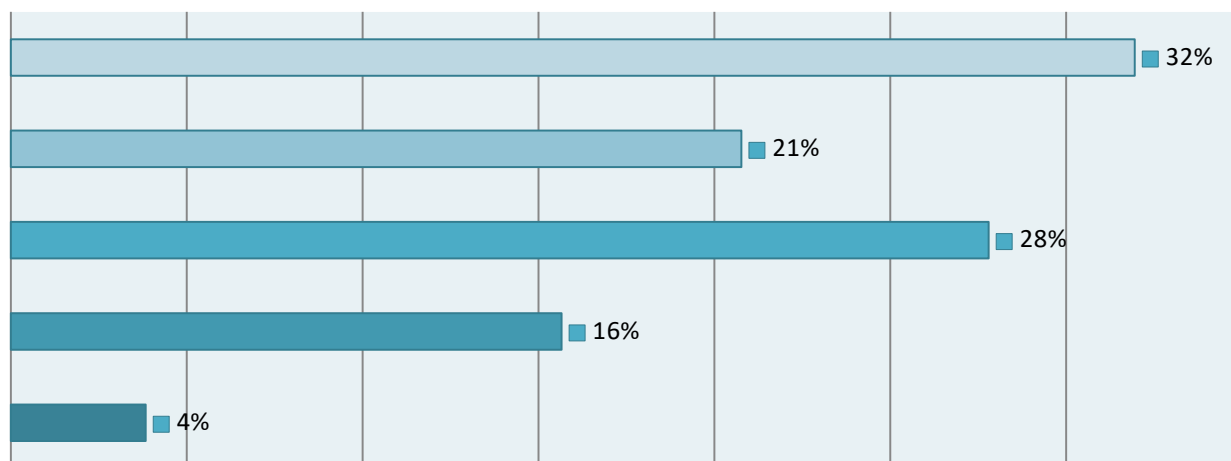
nie wiem – 32 %

nigdy- 21 %

tak, rzadki- 28 %

tak, czasami- 16 %

tak, często 4%

Z uzyskanych w procesie badawczym odpowiedzi wynika, że problem przemocy występuje w 2% domów uczniów. Jak podali respondenci, jest ona stosowana pomiędzy członkami oraz samych

uczniów. Jednocześnie możemy zauważyć, że aż 6% uczniów miało trudność w określeniu tego, czy w ich domu występuje przemoc. Brak zjawiska przemocy w domu deklaruje przeważająca większość badanych (92%).

Wykres . Czy w Twoim domu członkowie rodziny stosują przemoc?

W moim domu nikt nie stosuje przemocy – 92%

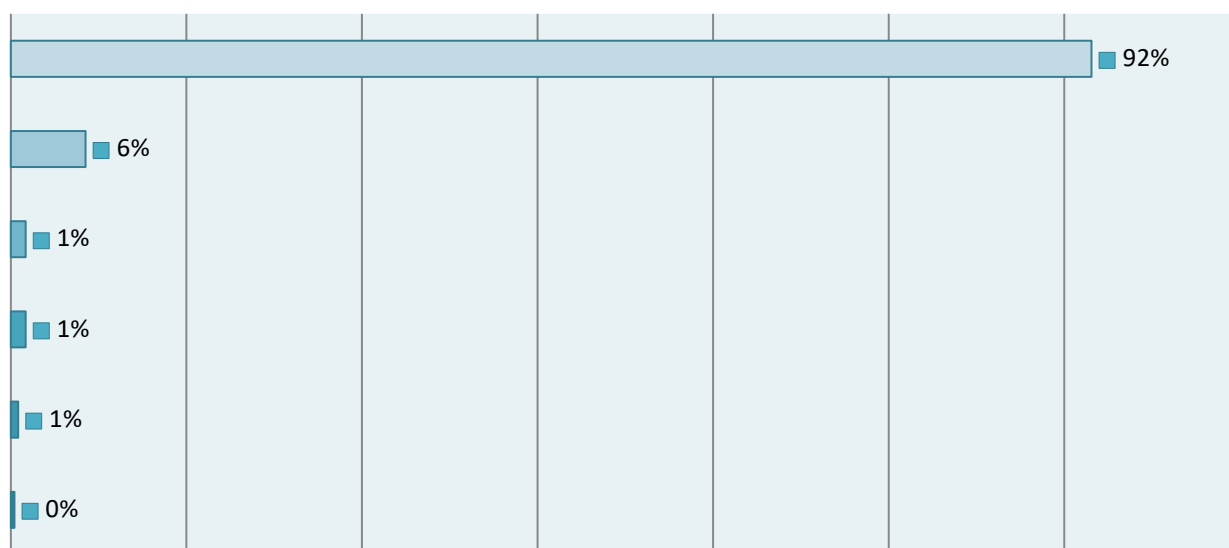
trudno powiedzieć – 6%

tak, wobec siebie – 1%

tak, wobec mnie – 1%

tak, wobec innych osób (np. wujka, cioci, dziadków itp.) - 1%

tak, wobec mojego rodzeństwa - 0%

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejne pytanie zadane uczniom odnosiło się do problemu cyberprzemocy i miało na celu zweryfikowanie, czy mają oni wiedzę, czym to zjawisko jest. Uzyskany w procesie badawczym materiał pokazał, że co piąty młody mieszkaniec Gminy nie ma na ten temat świadomości (21%). Na publikowanie obraźliwych treści na czyjś temat wskazała największa grupa osób (65%), a na agresję elektroniczną niewiele mniej, bo 56%. Naruszanie czyjejś prywatności jest przejawem cyberprzemocy zdaniem 43% ankietowanych, naśmiewanie się z kogoś – 39%, a przezwiska kierowane w inne osoby – 38%. Wśród innych form cyberprzemocy wskazano także na przesładowanie oraz publikowanie wizerunku drugiej osoby bez jej wyraźnej zgody lub w celu ośmieszenia jej wyglądu/zachowania.

Wykres . Czym według Ciebie jest cyberprzemoc?

publikowanie obraźliwych treści na czyiś temat – 65%

agresja elektroniczna – 56%

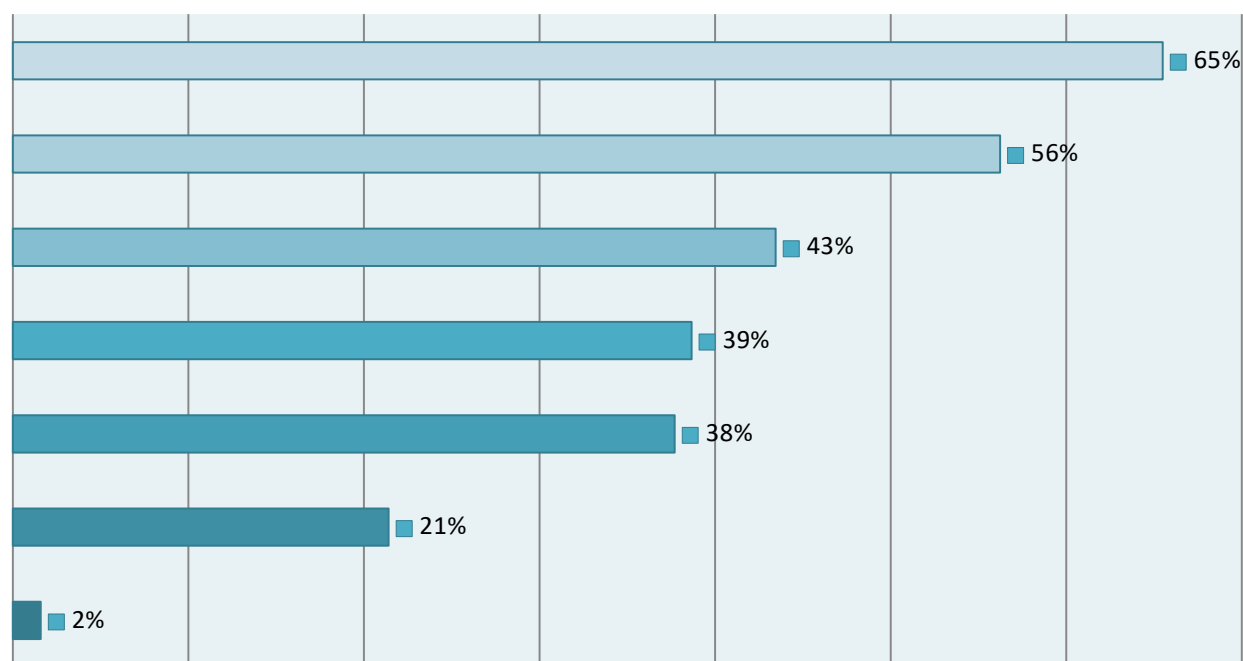
naruszanie czyjejś prywatności – 43%

naśmiewanie się z kogoś – 39%

przezwiska w stronę innej osoby- 38%

nie wiem – 21%

inne- 2%

Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Aby ocenić skalę zjawiska cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży z gminy Kocmyrzów-Luborzyca, poprosiliśmy ankietowane osoby o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zdarzyło im się doświadczyć, którejś z niżej wymienionych form cyberprzemocy. Z deklaracji uczniów wynika, że problemu tego doznało 33% badanych, w tym 26% wyzywania, 12% ośmieszania/poniżania, 11% grożenia/straszenia, 9% podszywania się, 8% szantażowania, 5% rozsyłania ośmieszających zdjęć/filmików, natomiast 3% wyłudzenia pieniędzy. Wśród innych przejawów przemocy elektronicznej, z którym spotkali się respondenci, wymienili oni prześladowanie oraz stalking.

Wykres . Czy doznałeś/aś kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

nie doznałem/am nigdy cyberprzemocy – 66%

wyzywanie – 26%

ośmieszanie/ straszenie – 12%

groźenie/ straszenie – 11%

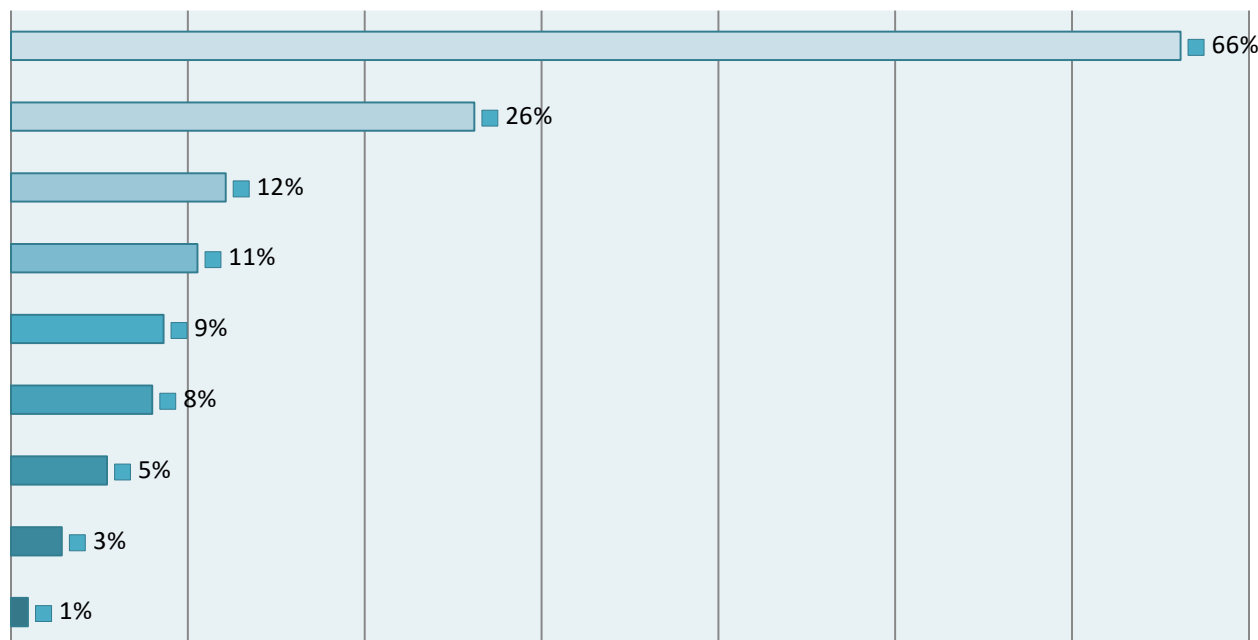
podszycanie się – 9%

szantażowanie – 8%

rozsyłanie ośmieszających zdjęć / filmików - 5%

wyłudzenie pieniędzy – 3%

inne – 1%

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniów spytano również o to, czy stosowali kiedykolwiek w życiu, którąś z niżej wymienionych form cyberprzemocy. Do takiego zachowania przyznało się 16% badanych, wśród których największa grupa wskazała na wyzywanie (12%). Mniej odpowiedzi padło na ośmieszanie/ponizanie i podszycanie się (4%), groźenie i szantażowanie (2%) oraz rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmików i wyłudzenie pieniędzy (1%).

Wykres . Czy stosowałeś/aś kiedykolwiek, którąś z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)?

nie stosowałem/am nigdy cyberprzemocy - 84%

wyzywanie – 12%

ośmieszanie/ poniżanie – 4%

podszycanie się – 4%

grożenie/ straszenie- 2%

szantażowanie – 2%

rozsyłanie ośmieszających zdjęć / filmików – 1%

wyłudzenie pieniędzy – 1%

inne – 0%

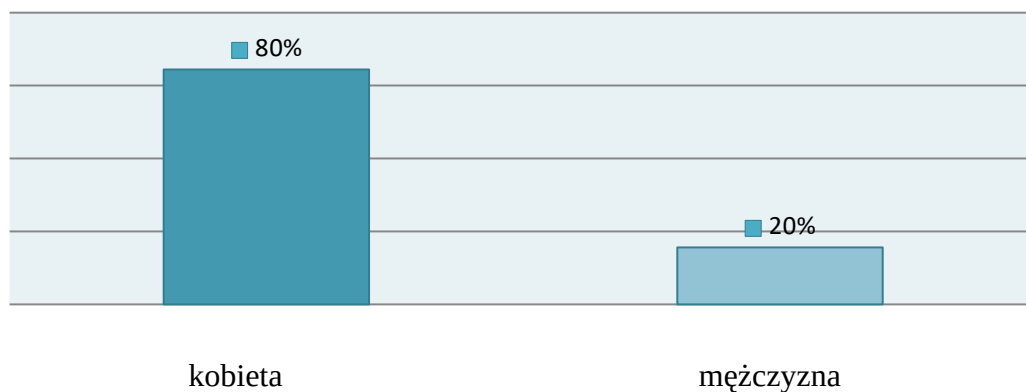

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

VIII. 4 WYNIKI BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY

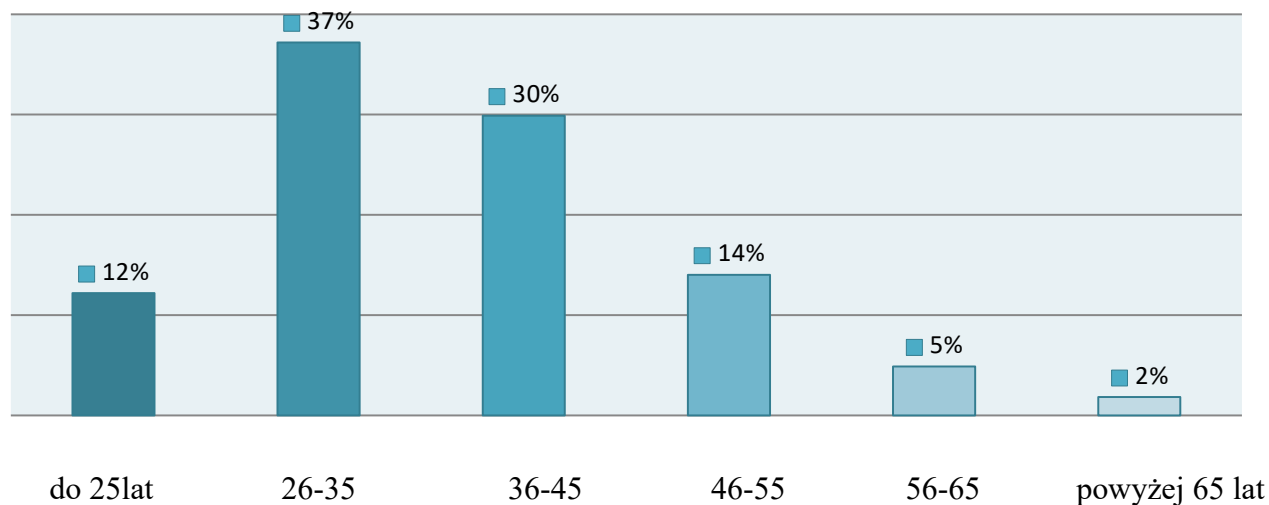
W badaniu diagnozującym problemy dot. przemocy na terenie gminy Kocmyrzów-Luborzycza wzięło udział 164 dorosłych mieszkańców. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć. Możemy zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu zdecydowaną przewagę miały kobiety – stanowiły one 80% wszystkich respondentów.

Wykres. Płeć:

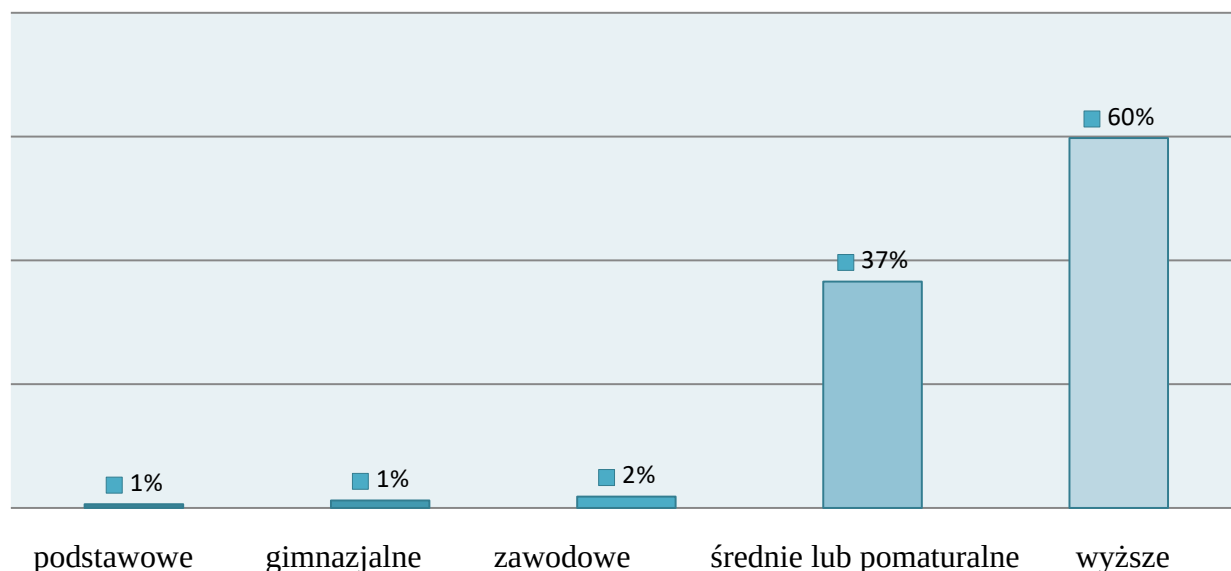
Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż ankietowani są mocno zróżnicowani pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 26-35 lat (37%) oraz 36-45 lat (30%). Wśród osób biorących udział w badaniu byli również mieszkańcy mający 46-55 lat (14%), mniej niż 25 lat (12%), 56-65 lat (5%) oraz ci, powyżej 65 lat (2%).

Wykres. Wiek:

Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy udział w badaniu mieli dorośli mieszkańcy legitymujący się wykształceniem wyższym (60%), 37% kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci z wykształceniem średnim lub pomaturalnym, 2% z wykształceniem zawodowym, 1% z gimnazjalnymi kolejny 1% z wykształceniem podstawowym.

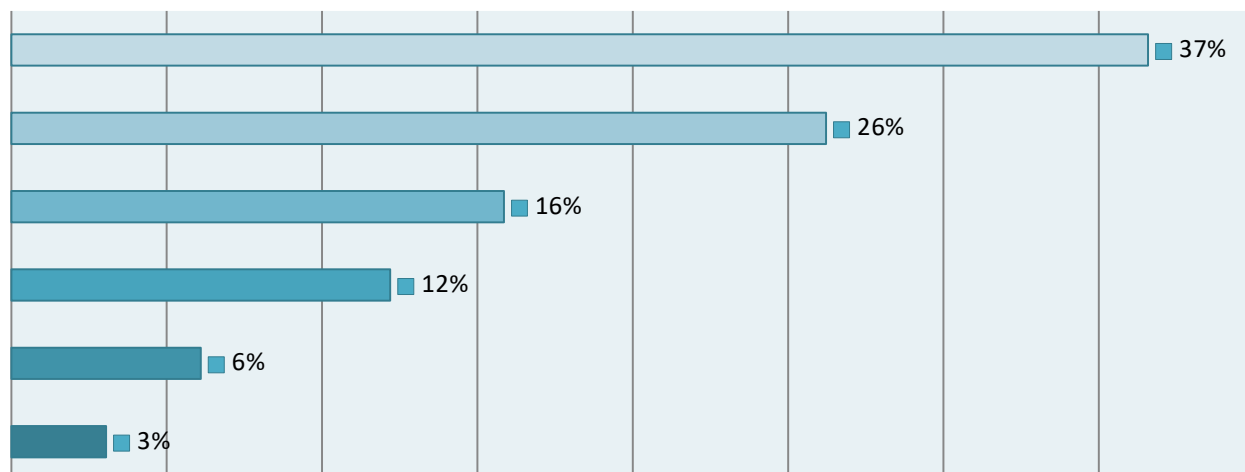
Wykres. Wykształcenie:

Uczestnicy badania ankietowanego wskazali w 37%, że zatrudnieni są w przedsiębiorstwie prywatnym, a w 26% - w instytucji publicznej. 16% dorosłych respondentów prowadzi własną działalność gospodarczą, 12% jest osobami bezrobotnymi, 6% to emeryci/renciści, a 3% zajmuje się pracą rolniczą.

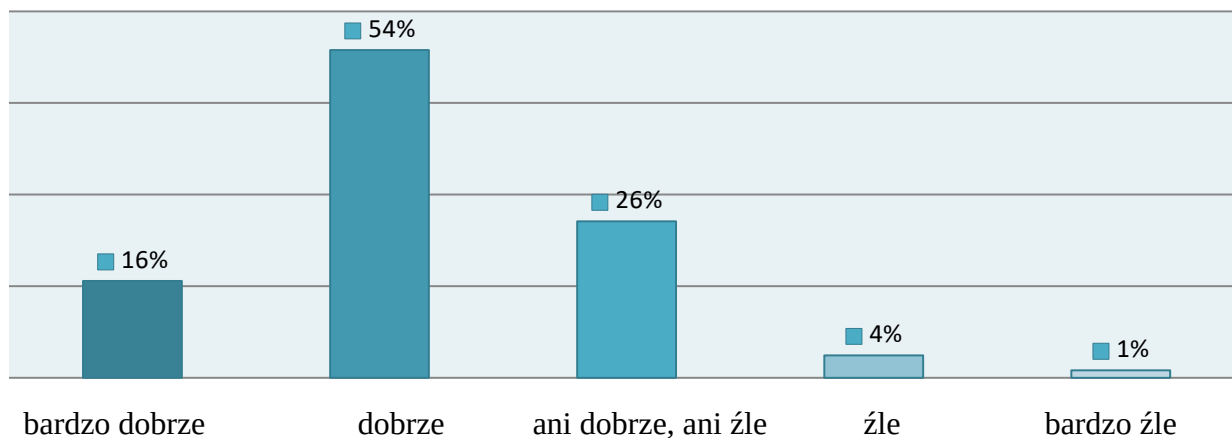
Wykres. Zatrudnienie dorosłych mieszkańców Gminy biorących udział w badaniu

- przedsiębiorstwo prywatne (jako pracownik)- 37%
- instytucja publiczna (rządowa lub samorządowa)- 26%
- własna działalność gospodarcza – 16%
- osoba bezrobotna – 12%
- emeryt / rencista – 6%
- rolnik – 3%

Analiza sytuacji materialnej badanej grupy pokazuje, że znaczna część dorosłych mieszkańców Gminy jest z niej zadowolona - 54% ocenia ją dobrze, a 16% bardzo dobrze. 26% określiło swoją sytuację materialną jako ani dobrą, ani złą. Jako złą swoją sytuację oceniło 4% badanych, a 1% wskazał, że jest ona bardzo zła.

Wykres. Jak ocenia Pan/i swoją sytuację materialną?

Stan cywilny osób biorących udział w badaniu przedstawia się następująco: większość respondentów jest zamężnych/żonatych (68%), 25% badanych to panny/kawalerowie, 5% stanowią osoby rozwiedzione, natomiast 2% wdowy/wdowcy.

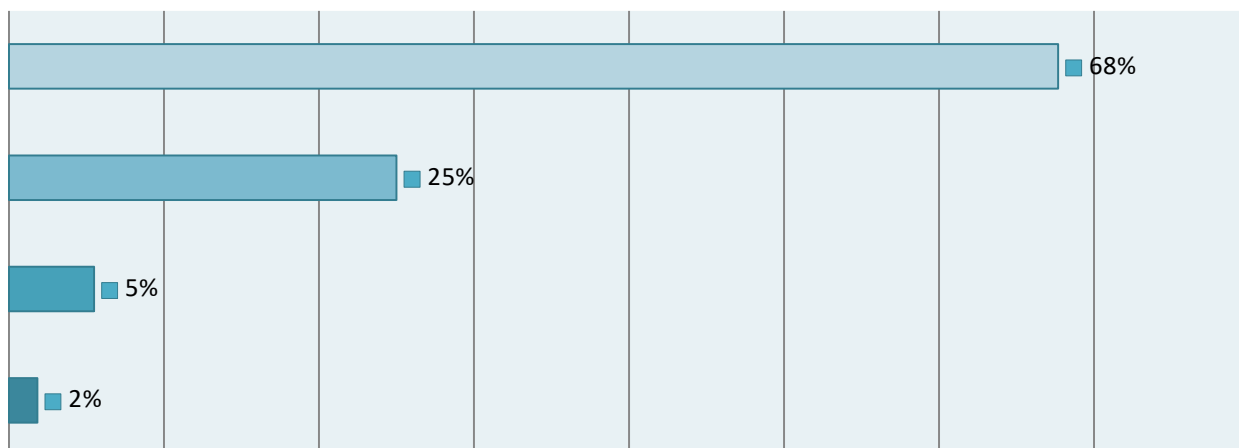
Wykres. Stan cywilny:

zamężna/ żonaty – 68%

panna/kawaler- 25%

rozwiedziona/ rozwiedziony – 5%

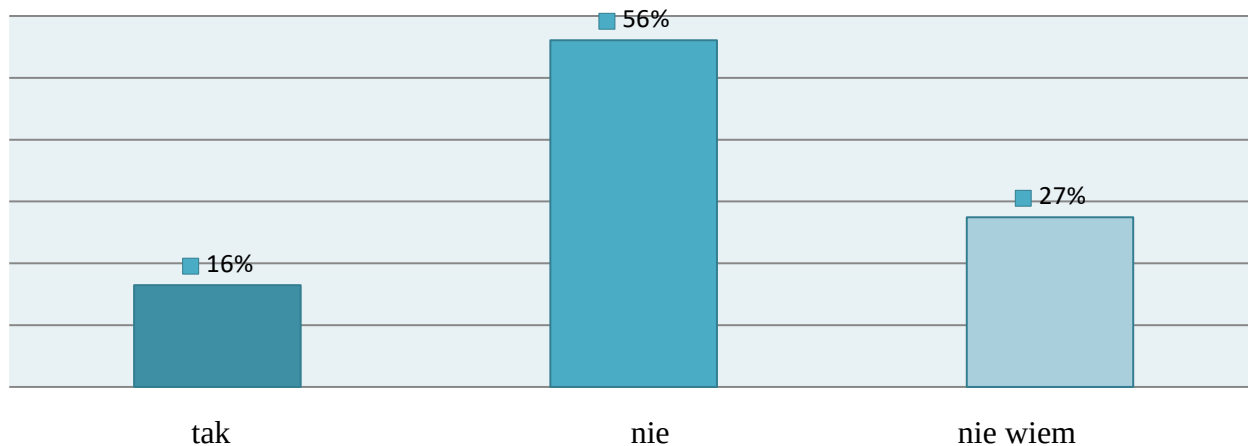
wdowa/wdowiec – 2%

Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o

znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu. 16% osób przyznało, że tak, natomiast przeczącej odpowiedzi udzieliło 56% badanych.

Wykres. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

Skala problemu przemocy w gminie Kocmyrzów-Luborzyca została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu. Z zebranych danych wynika, w okresie roku poprzedzającego badanie przemocy doznało 10% mieszkańców, spośród których 3% doświadczyło jej 1 raz, 5% - 2-10 razy, 1% - 11-20 razy i kolejny 1% - 21-30 razy.

Wykres. Czy w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy?

nie doświadczyłem/am przemocy – 90%

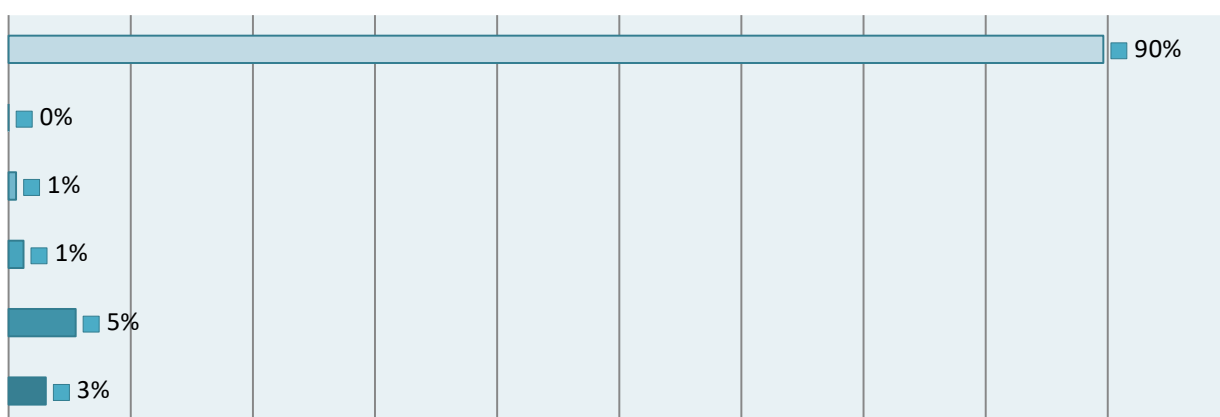
więcej niż 30 razy – 0%

21-30 razy – 1%

11-20 razy- 1 %

2-10 razy 5%

1 raz 3%

Na kolejne pytania odpowiadali tylko ci dorośli mieszkańcy, którzy doświadczyli przemoc – 17 osób.

Respondenci, którzy przyznali, że doznali przemoc w roku poprzedzającym badanie, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że najczęściej doznawanym rodzajem przemoc była przemoc psychiczna – wskazało na nią 13 badanych, czyli aż 81% tej grupy. Przemocy fizycznej doświadczyło 7 osób (44%), a ekonomicznej i zaniedbania 3 osoby (19%). Na mobbing i inne formy przemoc wskazał najmniejszy odsetek grupy.

Tabela. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	81%	13
przemoc fizyczna	44%	7
przemoc ekonomiczna	19%	3
zaniedbanie	19%	3
mobbing	6%	1
nie wiem	6%	1
przemoc seksualna	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Dorośli mieszkańcy Gminy najczęściej doświadczyli przemocy stosowanej przez ich małżonków (6 osób, tj. 38%) oraz partnerów (4 osoby, tj. 25%). W dalszej kolejności badani wskazali na mamę, tatę i nieznanego (2 osoby, tj. 13%) oraz pracodawcę, dziecko/dzieci, kolegę/ koleżankę z pracy i inne osoby, tj. Teściową (1 osoba, tj. 6%)

Tabela 1. Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/żona	38%	6
partner/partnerka	25%	4
mama	13%	2
tata	13%	2
nieznajomy/a	13%	2
pracodawca	6%	1

kolega/koleżanka z pracy	6%	1
dziecko/dzieci	6%	1
inne osoby	6%	1
siostra	0%	0
dziadkowie	0%	0
brat	0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Na pytanie o miejsce doświadczenia przemocy, najczęściej odpowiedzi padło na dom (13 osób, tj. 81%). W znacznie mniejszym stopniu deklarowano doznanie tego problemu w miejscu publicznym (4 osoby, tj. 25%) oraz w pracy (1 osoba, tj. 6%)

Tabela . Gdzie doświadczył/a Pan/i przemocy?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
w domu	81%	13
w miejscu publicznym	25%	4
w pracy	6%	1
na uczelni	0%	0
inne	0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Na kolejne pytania odpowiedzieli wszyscy dorośli mieszkańcy – 164 osoby

Zebrane w procesie badawczym dane pokazują, iż do stosowania przemocy przyznało się 5% mieszkańców, spośród których 3% dopuściło się jej 1 raz, a 2% – 2-10 razy.

Wykres 1. Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji gdzie zastosował/a Pan/i zachowania przemocowe wobec drugiej osoby?

nie stosowałem/am przemocy – 95%

więcej niż 30 razy – 0%

21-30 razy – 0%

11-20 razy – 0%

2-10 razy – 2%

1 raz 3%

Na kolejne pytania odpowiedzieli tylko ci mieszkańcy, którzy zastosowali przemoc – 8 osób.

Wśród najczęstszych deklaracji rodzaju zastosowanej przemocy znalazła się przemoc fizyczna (7 osób, tj. 88%). Na przemoc psychiczną wskazały 3 osoby (38%), z kolei 1 osoba wskazała na zaniedbanie (13%).

Tabela 3. Jakiego rodzaju przemoc Pan/i zastosował/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc fizyczna	88%	7
przemoc psychiczna	38%	3
zaniedbanie	13%	1
przemoc seksualna	0%	0
przemoc ekonomiczna	0%	0
mobbing	0%	0
nie wiem	0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Mieszkańcy najczęściej przyznawali się do stosowania przemocy wobec partnerów (4 osoby, tj. 50%) oraz dziecka/dzieci (3 osoby, tj. 38%). Na zachowanie przemocowe wobec rodziców wskazała 1 osoba (13%).

Tabela . W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i zachowanie przemocowe?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
partner/partnerka	50%	4
dziecko/dzieci	38%	3
rodzice	13%	1
rodzeństwo	0%	0

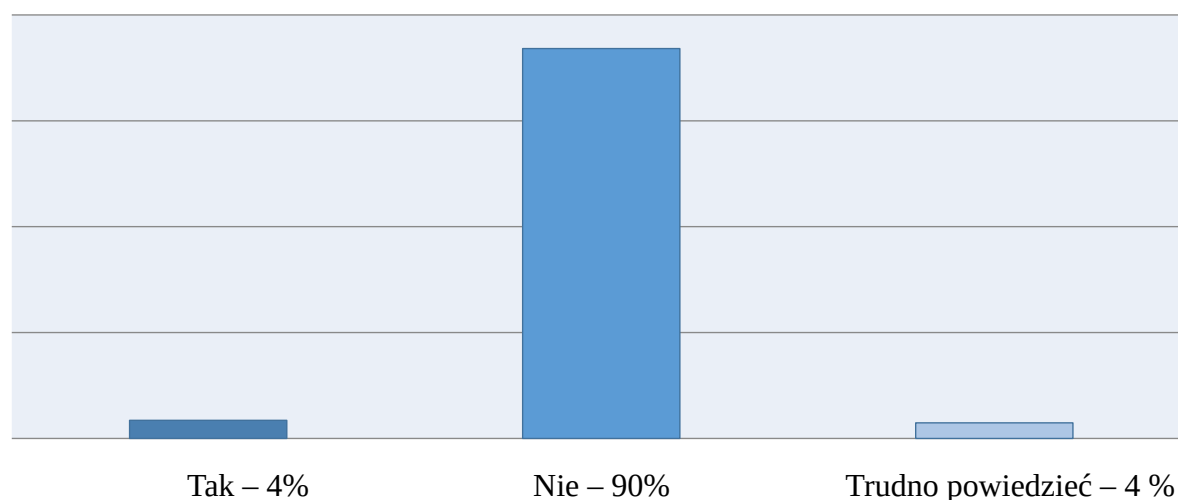
dziadkowie	0%	0
kolega/koleżanka z pracy	0%	0
nieznajomy/a	0%	0
inne osoby	0%	0
mąż/zona	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Na kolejne pytania odpowiadali wszyscy dorośli mieszkańcy- 164 osoby.

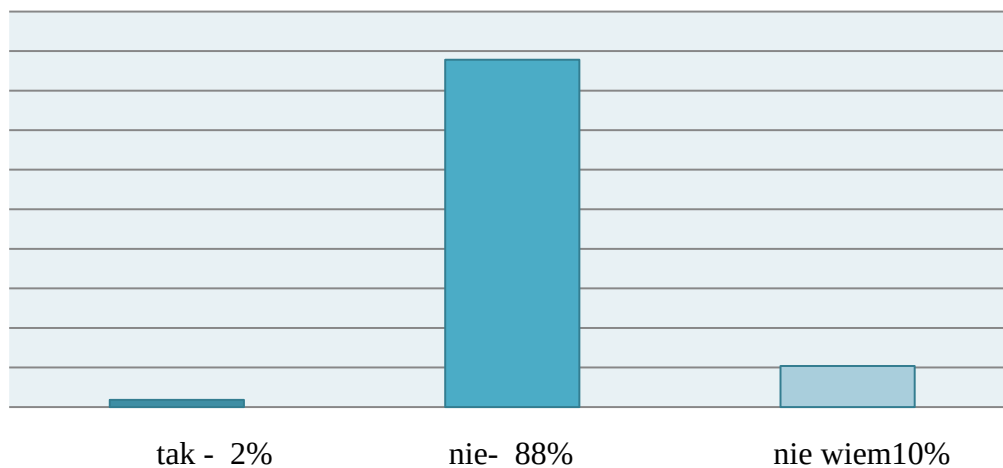
Odpowiedzi respondentów na następne pytanie pokazują aktualną skalę przemocy występującej wśród rodzin na terenie gminy Kocmyrzów-Luborzyca. Jak wynika z uzyskanych danych, przemoc domowa dotyczy 4% dorosłych mieszkańców biorących udział w badaniu. Część ankietowanych miała trudność w jednoznacznym określeniu, czy w ich domu występuje ten problem – stanowiły one 4% ogółu.

Wykres . Czy w Pana/i domu występuje problem przemocy?

Ważnym aspektem badania było poznanie opinii dorosłych mieszkańców Gminy, na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W świetle wyników możemy stwierdzić, że wśród części respondentów występuje tolerancja przemocy jako metody wychowawczej – kary fizyczne poparło 2% badanych, z kolei 10% stwierdziło, że nie wie, czy jest ona odpowiednia.

Wykres 2. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

VIII. 5 DIAGNOZA PROBLEMÓW dot. PRZEMOCY WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW ORAZ DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

Diagnoza problemów społecznych przeprowadzona wśród dorosłych mieszkańców Gminy oraz dzieci i młodzieży szkolnej miała na celu również odpowiedzieć na pytanie czy problem przemocy jest wśród nich powszechny. Badanie uwzględniło zjawisko przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej oraz cyberprzemocy. Do najważniejszych wniosków w tym zakresie należy:

Dorośli mieszkańcy Gminy:

- co siódmy mieszkaniec gminy Kocmyrzów-Luborzyca wskazał, że zna osoby ze swojego otoczenia, które doświadczają przemocy w rodzinie (16%);
- doświadczenie przemocy w ciągu roku poprzedzającego badanie zostało potwierdzone przez 10% ankietowanych, przy czym większość wskazała, że była to przemoc psychiczna (81%), a 44% - przemoc fizyczna;
- osobami stosującymi przemoc były najczęściej małżonkowie (38%) i partnerzy (25%) respondentów;
- 81% mieszkańców podało, że przemocy doświadczyło w domu, a 25% wskazało na miejsce publiczne;
- do stosowania zachowań przemocowych wobec innych przyznało się 5% ankietowanych, przy czym w 88% przypadków była to przemoc fizyczna, a w 38% psychiczna;
- respondenci wskazali, że osobami wobec których dopuścili się przemocy byli ich partnerzy (50%) oraz dzieci (38%);
- problem przemocy występuje w 4% domów na terenie Gminy;

- stosowanie kar cielesnych wobec dzieci jako dobra metodę wychowawczą uznaje 2% mieszkańców Gminy, a 10% respondentów nie wie, czy jest ona słuszna.

Uczniowie i młodzież:

- co czwarty młody mieszkaniec zadeklarował doznanie przemocy w swoim życiu (26%), natomiast stosowało ją 22% ankietowanych;
- uczniowie zadeklarowali zarówno doznanie jak i stosowanie przemocy w szczególności psychicznej wobec swoich rówieśników oraz rodzeństwa;
- problem przemocy między uczniami zauważa 79% respondentów;
- obecność przemocy w rodzinie została potwierdzona wśród 3% uczniów, z czego w stosunku do nich samych 1%, a innych członków rodziny 2%;
- cyberprzemocy doświadczyło 34% uczniów, natomiast stosowało ją 16%.

W oparciu o wnioski wynikające z prezentowanej analizy oraz diagnozy problemów społecznych dot. przemocy wśród dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży wyróżniono najważniejsze obszary problemowe w dziedzinie planowania strategicznego, tj.:

- wzrost liczby wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w ostatnich latach,
- znaczną część dzieci i młodzieży deklaruje występowanie w swojej szkole przemocy między uczniami oraz doświadczenie i stosowanie jej;
- brak świadomości części dorosłych mieszkańców Gminy na temat negatywnych konsekwencji stosowania przemocy wobec dzieci jako metody wychowawczej.

IX. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminie Kocmyrzów-Luborzyca zajmuje się Gminny Zespół Interdyscyplinarny. ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W skład ZI wchodzi przedstawiciele:

- jednostki organizacyjnej pomocy społecznej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- kuratora sądowego,

- organizacji pozarządowych.

Celem działania Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów uprawnionych do interwencji i pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz specjalistów działających w tej dziedzinie, m.in. w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Poniżej przedstawione zostały miejsca, gdzie na terenie gminy Kocmyrzów-Luborzyca mieszkańcy mogą uzyskać pomoc i wsparcie w przypadku doświadczania przemocy w rodzinie.

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieska Karta” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieska Karta” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów wyżej

wymienionych, realizują procedurę „Niebieska Karta” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

W 2019 roku objętych procedurą „Niebieska Karta” było 56 rodzin, a wsparciem grup roboczych objęto 124 osoby, w tym 41 dzieci, 23 osoby starsze i 36 kobiet i 24 mężczyzn. W stosunku do roku 2017 i 2018 zauważalny jest wzrost zarówno liczby rodzin objętych procedurą jak i poszczególnych osób dotkniętych tym problemem. Należy zwrócić szczególną uwagę, że w omawianym okresie drastycznie zwiększyła się liczba dzieci, które objęto pomocą i wsparciem grup roboczych. Na podstawie zebranych danych obserwowane jest także wahanie w zakresie liczby wszczętych procedur oraz liczby osób dotkniętych przemocą przy jednoczesnym wahanii się liczby zakończonych procedur w tym czasie. W 2017 roku rozpoczęto 30 procedur, w 2018 roku - 22, natomiast w 2019 roku – 33, a zakończono kolejno 26, 24 i 21 procedur, przy czym należy zwrócić uwagę, że dodatkowe 17 zamknięto z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W przedmiotowym roku 2019 ze specjalistycznego poradnictwa skorzystało 47 osób, w tym ze wsparcia psychologicznego – 11 osób, prawnego – 6 osób, socjalnego – 30 osób. Z konsultacji w zakresie poradnictwa zawodowego, rodzinnego oraz medycznego nie skorzystała żadna osoba przeżywająca trudności związane z problemem uzależnienia alkoholowego. Należy zauważyć, że specjalistyczne poradnictwo staje się coraz powszechniejsze wśród mieszkańców gminy Kocmyrzów-Luborzyca.

Tabela . Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2017-2019

wyszczególnienie	2017	2018	2019
liczba posiedzeń grup roboczych	85	84	76
liczba rodzin objętych procedurą	51	42	56
liczba osób objętych pomocą grup	65	85	124
w tym: dzieci	0	4	41
w tym: osób starszych	7	13	23
w tym: kobiet	26	35	36
liczba wszczętych procedur	30	22	33
liczba osób dotkniętych przemocą	60	46	55
liczba osób korzystających	35	22	47

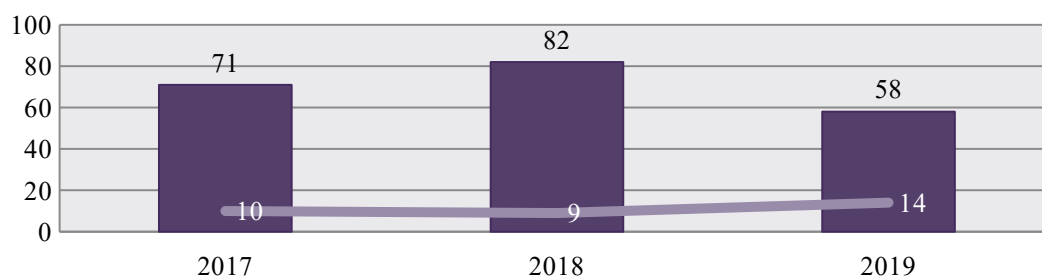
ze specjalistycznego poradnictwa			
liczba zakończonych procedur	26	24	21

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programy Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2017, 2018 i 2019 rok

W ostatnich latach zauważalne było wahanie się liczby interwencji domowych związanych z przemocą. W 2019 roku odnotowano 58 interwencji domowych, w 2018 roku – 82, a w 2017 roku - 71. Niepokojący jest jednak wzrost liczby wykrytych przestępstw spowodowanych odnotowanych w policyjnych kartotekach z powodu znęcania się nad rodziną – 14 w 2019 roku.

Poniższy wykres przedstawia liczbę interwencji Policji oraz działań związanych z przemocą w rodzinie na przestrzeni lat 2017-2019.

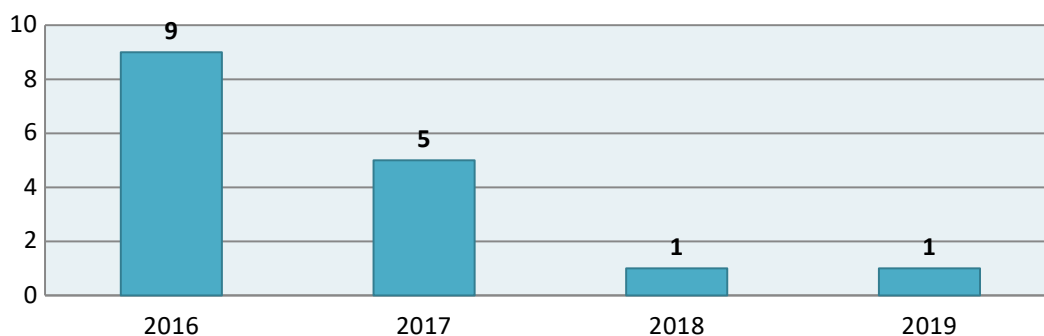
Wykres. Liczba interwencji Policji i przestępstw związanych z przemocą w rodzinie na przestrzeni lat 2017-2019

Źródło: Komisariat Policji w Słomnikach

Z powodu przemocy w rodzinie pomoc finansową i wsparcie z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 roku otrzymała 1 rodzina. W latach 2016-2017 liczba rodzin otrzymujących pomoc z tego powodu zmniejszyła z 9 do 5, a w roku kolejnym do 1 rodziny.

Wykres. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu przemocy w rodzinie na przestrzeni lat 2016-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017, 2018 i 2019 rok

Z uwagi na potrzebę wspierania rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, gmina oferuje swoim mieszkańcom możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy instytucjonalnej. Dane te jednak nie oddają w pełni obrazu przemocy na terenie Gminy Kocmyrzów- Luborzyca. Zjawisko to jest powszechne, jednak nie zawsze jest ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i przeciwdziałanie mu. Prowadzone działania lokalne jak i ogólnopolskie powodują zmiany świadomości społecznej. Zwiększa się gotowość domniemanych ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a inicjowane działania wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

X. Analiza SWOT.

Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie, a także potrzeby i oczekiwania zgłoszone przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kocmyrzów- Luborzyca.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
a) kampanie społeczne, krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne	a) silne zakorzenienie zjawiska przemocy w obyczajności, funkcjonujące stereotypy
b) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego/grupy robocze	b) brak specjalistów do pracy z rodziną
c) działalność Punktu Informacyjnego-Konsultacyjnego działającego w strukturach GOPS	c) małe zainteresowanie sprawców przemocy programem korekcyjno- edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie
c)znajomość środowiska lokalnego	d) niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy domowej
d)współpraca z instytucjami pomocowymi	e) małe zainteresowanie grupami wsparcia dla

	osób doświadczających przemocy f) obciążenie emocjonalne osób pracujących z rodzinami uwikłanymi w przemoc , zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia wypalenia zawodowego
SZANSE	ZAGROŻENIA
a)zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową b) wzrost profesjonalizmu służb działających na rzecz rodzin poprzez stałe kształcenie kadry i służb działających na rzecz rodzinach c) wzrost poziomu kształtowania świadomości społecznej	a) bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów b) brak możliwości zapewnienia bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy c)poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc d) powszechny pogląd o braku konsekwencji ponoszonych przez sprawcę, będący czynnikiem osłabiającym podejmowanie działań przeciwnemu

XI . CELE PROGRAMU.

Cel główny : Powstanie z integrowanego systemu pomocy rodzinie z problem przemocy domowej.

Cele szczegółowe ;

1. Wzrost świadomości mieszkańców na temat przemocy w rodzinie, uwrażliwienie ich na jej przejawy i wzmocnienie pozytywnych wzorców reagowania na nią.

2.Poprawa funkcjonowania w środowisku lokalnym osób stosujących przemoc i wsparcie ich w powrocie do życia wolnego od przemocy.

3. Zapewnienie bezpieczeństwa i specjalistycznego wsparcia osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie

Wyżej wymienione cele będą realizowane przy pomocy działań o charakterze ;

- **profilaktycznym** - promowanie, propagowanie zachowań alternatywnych wobec przemocy, nowatorskich i systemowych rozwiązań
- **edukacyjnym**- upowszechnianie wiedzy na temat przemocy i jej negatywnych skutków, kształtowanie właściwych postaw, w tym brak akceptacji dla przemocy
- **pomocowym** – specjalistyczne poradnictwo , działania profilaktyczne , korekcyjno- edukacyjne , informowanie o miejscach i możliwościach udzielania pomocy
- wspierającym** – wsparcie merytoryczne i praktyczne służb pomocowych, wzmocnienie i aktywizowanie instytucji i organizacji , współpraca i wymiana doświadczeń oraz informacji.

CEL nr 1 – wzrost świadomości mieszkańców na temat przemocy w rodzinie, uwrażliwienie ich na jej przejawy i wzmocnienie pozytywnych wzorców reagowania na nią.

L.P.	Zadania	Wskaźniki realizacji celu
1	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w celu podnoszenia ich kompetencji wychowawczych oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy.	Liczba rodziców uczestniczących w spotkaniach informacyjno-edukacyjnych.
2	Organizowanie lokalnych kampanii społecznych przeciw przemocy w rodzinie, możliwych formach wsparcia oraz uwrażliwiających mieszkańców na nią.	Liczba zorganizowanych kampanii społecznych przeciw przemocy w rodzinie.
3	Organizacja spotkań informacyjno-edukacyjnych oraz szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla pracowników instytucji publicznych.	Liczba pracowników instytucji publicznych uczestniczących w spotkaniach informacyjno-edukacyjnych oraz szkoleniach.
5	Kontynuowanie współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Liczba podjętych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy współpracy międzyinstytucjonalnej.

6	Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży dotyczących przemocy/agresji.	Liczba uczestników warsztatów psychoedukacyjnych w szkole.
7	Rozwijanie oferty zajęć edukacyjnych dla dzieci uczęszczających na świetlice opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba zajęć realizowanych na świetlicach, liczba uczestników zajęć.
8	Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.	Liczba działań podjętych w celu diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie.

Wdrażanie

Podmioty odpowiedzialne	Podmioty współpracujące	Źródła finansowania
GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, `	NGO, UG, KP, PPP, placówki oświatowe, świetlice opiekuńczo-wychowawcze, placówki ochrony zdrowia.	Środki własne, budżet państwa.

CEL nr 2 – poprawa funkcjonowania w środowisku lokalnym osób stosujących przemoc i wsparcie ich w powrocie do życia wolnego od przemocy.

L.P.	Zadania	Wskaźniki realizacji celu
1	Prowadzenie grupy wsparcia dla osób stosujących przemoc w przypadku zapotrzebowania mieszkańców na taką formę pomocy.	Liczba grup wsparcia.
2	Kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych wobec osób	Liczba osób stosujących przemoc, skierowanych do udziału w programach

	stosujących przemoc w rodzinie.	edukacyjno-korekcyjnych.
3	Motywowanie osób stosujących przemoc do zaprzestania stosowania przemocy oraz informowanie o konsekwencjach prawnych tego zachowania.	Liczba działań podjętych w celu motywowania osób stosujących przemoc oraz informowania ich o konsekwencjach prawnych.
4	Zamieszczanie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Internecie oraz miejscach publicznych.	Ilość podjętych działań informacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy.
5	Współpraca z Komisariatem Policji w zakresie prowadzenia interwencji domowych i innych działań.	Liczba działań podjętych we współpracy z Posterunkiem Policji.
6	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom stosującym przemoc, w postaci konsultacji w zakresie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego.	Liczba osób objętych pomocą i wsparciem w zakresie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego.
7	Udział w szkoleniach z zakresu przepisów prawa regulujących problematykę przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba uczestników szkoleń w zakresie przepisów prawa regulujących problematykę przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskie Karty”.

Wdrażanie

Podmioty odpowiedzialne	Podmioty współpracujące	Źródła finansowania
GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, PI.	NGO, GKRPA, UG, KP, placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia, PCPR, Sąd Rejonowy.	Środki własne, budżet państwa.

CEL nr 3 – zapewnienie bezpieczeństwa i specjalistycznego wsparcia osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.

L.P.	Zadania	Wskaźniki realizacji celu
1	Bezpośrednia pomoc osobom w sytuacji przemocy w rodzinie, w tym interwencja kryzysowa, udzielanie schronienia, pomoc finansowa, psychologiczna i prawna.	Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie, którym została udzielona bezpośrednia pomoc na przykład w postaci interwencji kryzysowej, schronienia, pomocy finansowej, psychologicznej i prawnej.
2	Udzielanie pomocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba uruchomionych procedur „Niebieskie Karty”.
3	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy, w postaci konsultacji w zakresie poradnictwa rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego.	Liczba osób objętych pomocą i wsparciem w zakresie poradnictwa rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego.
4	Udzielanie wsparcia pedagogicznego dzieciom dotkniętym przemocą w rodzinie.	Liczba dzieci dotkniętych przemocą w rodzinie, którym udzielono wsparcia.
5	Organizacja szkoleń dla pracowników ochrony zdrowia oraz placówek oświatowych w zakresie przepisów prawa regulujących problematykę przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba uczestników szkoleń w zakresie przepisów prawa regulujących problematykę przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskie Karty”.
6	Zamieszczanie informacji z zakresu możliwych form wsparcia w sytuacji wystąpienia przemocy w rodzinie w Internecie.	Ilość podjętych działań informacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy.
7	Monitorowanie zachowań i udzielanie	Liczba dzieci dotkniętych problemem

	<p>pomocy psychologicznej w szkole uczniom z rodzin przemocowych.</p>	<p>przemocy w rodzinie objętych indywidualnym wsparciem psychologicznym w szkole.</p>
8	<p>Utworzenie w placówkach oświaty kanałów anonimowego zawiadamiania o przypadkach przemocy i cyberprzemocy wśród uczniów.</p>	<p>Liczba szkół, w których utworzony został kanał komunikacyjny dla uczniów.</p>

Wdrażanie

Podmioty odpowiedzialne	Podmioty współpracujące	Źródła finansowania
<p>GOPS, Zespół Interdyscyplinary, CZE.</p>	<p>NGO, GKRPA, UG, KP, PPP, PI, PCPR, świetlice opiekuńczo-wychowawcze, Sąd Rejonowy, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.</p>	<p>Środki własne, budżet państwa.</p>

XII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kocmyrzów – Luborzyca na lata 2021-2023 będzie miał charakter interdyscyplinary i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy w rodzinie.

Program będzie realizowany na terenie Gminy Kocmyrzów- Luborzyca w latach 2021-2023 Wdrażanie Programu rozpocznie się po jego uchwaleniu , a działania wyznaczone do realizacji będą miały charakter ciągły

XIII. ADRESACI PROGRAMU

1) Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,

- 2) Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
- 3) Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą
- 4) Przedstawiciele środowiska lokalnego (radni , sołtysi)
- 5) Społeczeństwo lokalne.

XIV. REALIZATORZY PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kocmyrzów- Luborzyca realizowany będzie przy współpracy służb i instytucji z gminy i powiatu , które zajmują się pomocom osobom doświadczającą przemocy , osobom stosującym przemocę, świadkom przemocy domowej.

Realizatorzy programu:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kocmyrzowie-Luborzycy .
- 2) Komisariat Policji w Słomnikach ,
- 3) Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii
- 4) Placówki oświatowe,
- 5) Służba zdrowia,
- 6) Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty , Wydział III Rodzinny i Nieletnich
- 7) Rada Gminy Kocmyrzów- Luborzyca
- 8) Gazeta Wiadomości LOKALNE Gminy Kocmyrzów- Luborzyca
- 9) Przedstawiciele środowiska lokalnego (radni, sołtysi)
- 10) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie
- 11) Stowarzyszenia i Fundacje
- 12) Centrum Kultury i Promocji

XV. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,
- 2) Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Kocmyrzów -Luborzyca,
- 3) Zwiększenie skuteczności działań,
- 4) Zmiana postaw społecznych wobec przemocy
- 5) Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w sprawy przeciwdziałania przemocy

XVI. MONITOROWANIE PROGRAMU i EWALUACJA

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana a monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwalają na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów programu oraz w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji programu.

Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

1. Liczba osób/rodzin objętych pomocą,
2. Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. Ilość działań profilaktycznych,
4. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
5. Ilość grup wsparcia,
6. Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”
7. Liczba ofiar przemocy w rodzinie,
8. Liczba skierowań do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych,
9. Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie

Ewaluacja pozwoli na dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Kocmyrzów – Luborzyca

- zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy

XVII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 –2023 finansowany będzie ze środków własnych Gminy. Może być również finansowany z dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

Wnioski

Program ma w szczególności na celu:

- 1 przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie oraz ochronę ofiar przemocy i skuteczne rozwiązywanie problemów z nią związanych;

- 2 zwiększenie dostępności do pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy;
- 3 koordynowanie działań pomocowych lokalnych podmiotów poprzez rozwijanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 4 przerwanie występowania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie negatywnych następstw występowania przemocy u ofiar i świadków przemocy.

W celu realizacji wyżej wymienionych założeń przewidziane zostały liczne zadania umożliwiające ich skuteczne osiągnięcie m.in.:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań edukacyjnych w środowisku zagrożonym przemocą,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych w szkołach i świetlicach środowiskowych,
- prowadzenie Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie,
- organizacja i udział w szkoleniach w zakresie procedur w przypadku zdiagnozowania przemocy w rodzinie